

Но с жадна усмивка се усмихна капитала: той ни бе приготвил локаут. От тогава, осъдени на гладна смърт всички ходят по дъжда из мътните локви, като есенни прокудени сенки.

Едва съмнало излиза милия Гриша, разпродад и раздал всичко през време на стачката. Той е в тънко сетре, неизсъхнало още от ноша. Трака зъби и с болна усмивка иска да се шегува с мене и казва: „да идем двамата да се венчеем за невестата река“.

А ето друга сенка. Тича проклинайки света: и капитала и труда, тича Антон „Трезвения“. Смъкнал от някакъв си студент две рубли, с треперящи ръце той пъхна на чирака парите, и... не пие, а се налива с проклетата ракия. А след туй цял ред несвързани зли, ужасни думи, заплашителни погледи некому... там горе и тежки отровени дихания.

На пладне по шосето изпълзва малката Шура. Тя секаш нема още четири години, а вече позната ѝ е, боже как ѝ е позната мъката на живота! Със сериозни очи тя пъшка, върви и мъкне, мъкне с все сила трески от постройките и фабричните домове. Върви, люлее се и едва не се плъзва и катурва в хендека. А майката, помръзнала със семейството си в влажната квартира, чака и не дочаква своята невръстна работничка.

Какво става в къщи! — Окъсани и болни ходят децата, едното тихичко плаче, сърди се на майка си, другите стенят. През време на стачката се роди още едно. След три дни то заболя, сега безпомощно мърда посинялото си краче и с детската си гръд хърка в предсмъртни хрипове.

Майката изтиска сухата си гръд. Няма сълзи, няма злоба, никого не прокліна. Едно желание, една мечта: да беше се махнала, да беше умряла със семейството си!

А къде е башата?

Късно вечерта се завърна от търсене работа, уморен, гладен и се търкулна на пода. Не вижда той децата, не чува плачът им. Ни дума, ни привет на жена си. Не вижда измъчените ѝ очи.

И само сутрин при разсъмване, тръгвайки да търси работа, отива той в коридора, скрива се и от хората и от жена си и зарива с задавено, откъслечно ридание.

Сякаш олеква за минута...

Далеч се зазорява.

Но заводските здания стоят жестоки, безучастно поглеждат на жалките сенки... на есенните захвърлени хора.

А в града шумят и в светлите зали с увлечение спорят: кой поослабнал, кой колко тлъстини е изгубил на дача.

Ще дойдат други дни. Вие ще празнувате вашия светъл празник. Вие ще запееете химна на вашия прогрес.

И тогава към осветените блестящи и шумни олтари, ще дойдат да нарушат празника ви нашите есенни, измокрени, изгладняли сенки.

